

אין עור מלבוך
עיר יהוד ומיוחדת

בית שלמה

פרוייקט ה'תשנ"ב כסא' ו'הארץ' קדם רגלי אי יזה בית אשר תבנו לי יאי יזה מקום מנוחתי

פרשת בא
תש"פ
גליון 194
נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים
רבי יוסף ב"ר מרדכי גרשון כץ
אשר בן יעקב משבטי קה
הרה"ק רבי אברהם ב"ר אלכסנדר הכהן
הרה"ק רבי משה יהודה לייב ב"ר יעקב
הרה"ק רבי ישראל אביחצירא ב"ר מסעוד
הרה"ק רבי יהודה אריה לייב ב"ר אברהם
מרדכי
הרה"ק רבי יצחק מקאליש ב"ר אהרן אריה
הרה"ק רבי חיים צבי ב"ר חנניא יו"ט ליפא
הרה"ק רבי ישראל חרף ב"ר שלמה
הרה"ק רבי דוד מלעלוב ב"ר שלמה
הרה"ק רבי יוסף הלוי ב"ר אריה לייב
רבי ישראל יעקב ב"ר מנחם מענדל
הרה"ק רבי ראובן הלוי ב"ר יעקב הורוויץ

פרפראות בדרך מוסר
על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"למען שתי אתתי אלה בקרב" (י', א')

ניתן לפרש בס"ד כי הכתוב רומז על שתי אותות הנזכרות בפרשה זו והם אות התפילין ואות ברית מילה וכך כותב רש"י (י"ב, ו') לעניין מצוות המילה בפרשה "היה ר' מתיא בן חרש אומר הרי הוא אומר (יחזקאל טז ח) ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דדים, הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו ולא היו בידם מצוות להתעסק בהם כדי שיגאלו, שנאמר (שם ז) ואת ערום ועריה, ונתן להם שתי מצוות דם פסח ודם מילה, שמלו באותו הלילה, שנאמר (שם ו) 'מתבוססת בדמיך', בשני דמים, ואומר (זכריה ט יא) 'גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו' עכל"ק עוד נוסיף בס"ד במילה שתי רמוזים כל האותות שהקב"ה נתן לעם ישראל ש שבת ת

תפילין י יסוד המורה על ברית מילה כנודע וכן טכום גמטריא קטנה של שתי עולה שמונה הרומו על שמונת ימי מילה המורה על אות ברית קודש ועוד שתי ר"ת יום שביעי תשמור רמוז לשבת קודש, שתי תפילין יניח היינו אחת ביד ואחת בראש רמוז לתפילין, יום שמיני תמול רמוז לברית המילה כל הנ"ל מלמד אותנו כי אם נשמור את האותות שנתן הקב"ה לנו אין לנו לחשוש מאותות השמים המסמלים פורענות הבאה לעולם ל"ע כמו שכותב רש"י (בראשית א', י"ד) "והיו לאת - כשהמאורות לוקין סימן רע הוא לעולם, שנאמר (ירמיה י, ב) מאותות השמים אל תחתו, בעשותכם רצון הקדוש ברוך הוא אין אתם צריכין לדאוג מן הפורענות"

"ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בכנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך פי חג ה' לנו" (י' ט')

כאשר משה מבקש מפרעה להוציא את בני" לעבוד את הקב"ה שואל אותו פרעה מי ומי ההולכים היינו רוצה לרמוז לו שאולי ישנם אנשים שלא ירצו לקבל את התורה ולא ילכו בדרך ה' כמו שמואב שיקרה בזמן עקבתא דמשיחא במשנה סוטה (ט, ט"ו) "נערים פני זקנים ילבינו זקנים יעמדו מפני קטנים בן מנבל אב בת קמה באמה" ולכן אין צורך שיצאו ממצרים על זאת עונה לו משה כולם יוצאים כל סוגי האנשים ולכן מפרט לו משה רבינו את הנערים הזקנים הבנים הבנות הצאן והבקר שגם הם רומזים על בני אדם שונים כמו שמביא

רש"י בפס' הבא "כאשר אשלח אתכם ואת טפכם. אף כי אשלח גם את הצאן ואת הבקר כאשר אמרתם" ואם תשאל אותי מניין לי שכולם יקבלו על עצמם את התורה עונה לו משה שממילא הקב"ה יכפה עלינו הר כגיגית וכולם יקבלו את התורה זהו שנאמר חג ה' לנו חג כמו חג עוגה מסביבנו כאשר יכפה עלינו הר כגיגית על מנת שנקבל כולנו את התורה ובמסכת שבת מפרש רש"י יגיגית "מיכל גדול ועגול שמטילין בה שכר" ועל זה מסיימת המשנה בסוטה ועל מי יש לנו להשען על אבינו שבשמים והבן

"וביום הראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם פל מלאכה לא יעשה בהם אף אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם" (י"ב, ט')

ידוע שלא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא כדי שיעסקו בתורה וזה מה שנרמז כאן מקרא קדש דהיינו שיש לקרוא וללמוד במקראי הקדש שהם הספרים הקדושים וזהו שנאמר אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם רמוז לאוכל של הנפש היינו לימוד התורה היינו שיש לעסוק בתורה ביתר שאת בימים אלו

"והיה לך לאות על ירך ולזפרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוה בפיך פי ביד חזקה הוצאך ה' ממצרים" (י"ג, ט')

והיו לך לאות מלשון סימן על ירך כמו לידך לצידך שע"י כך תדע את מקומך בעולם ועד איפה תחום מקומך וכן מה צריך להיות לידך ומה לא בחינת הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע כי ראית מה למדת כאשר היית שכן של המצרים הרשעים וכן כותב דוד המלך בתהילים ק"א "לא ישב בקרב ביתי עושה רמיה דובר שקרים לא יכון לנגד עיני" שזה לזיכרון בין עיניך דיינו שע"י הנחת התפילין יזכור כי יש מנהיג ובורא לעולם והכל מושגח בפרטיות ויש יכולת בידי הבורא יתברך לעשות הכל ולכן יש לשעבד את כל הכוחות הן הגשמיות שביד וזן הרוחניות שבראש לעבודתו יתברך ולא יעשה דברים לא כשרים כדי לנסות לזכות במה שלא שלו ועי"ז יזכה שיתקיים בו המקרא שנאמר על מניח התפילין "ויראו ממך" היינו שלא יקרבו אל מקומך כל המפריעים המקטרגים ותקבל את מה ששלך בנקל ובלי טרחה רבה

משנת הצדיק - הרה"ק רבי שלום שבזי זצוק"ל ז"ע - ט' שבט

רבי שלום נולד ביישוב נג'ד אלוליד שליד תעו בשנת 1619 לאביו רבי יוסף (שלם בן יוסף בן אביגד בן חלפון משתא אלשבזי), וכשעבר ליישוב שבו נוסף לו הכינוי "אל-שבזי". בגיל 15 נפטר אביו ועקב כך עזב את ביתו על מנת לפרנס את המשפחה. כשחזר התגורר בקלעת אלצעיד. נהג לנסוע אל צנעא בירת תימן לשאת ולתת עם חכמי העיר בתורה. ידועה ידידותו הרבה עם ראש רבני צנעא הרב סעדיה דריין שחיבר פירוש על משנה תורה לרמב"ם שרובו אבד, אליו כתב שיר הפותח במילים "אהוב ליבי נשיא הדור בעירו אשר הגה בתורה התמימה". שירתו של רבי שלום הושפעה מתורת הקבלה ולרבים משיריו יש גוון מסתורי וסמלי. עסק גם בפילוסופיה והדבר ניכר בשיריו ובספרו "חמדת ימים" על התורה. מרבית שירי הרב שבזי הם בעיקר שירי קודש המבטאים את הקשר הנצחי שבין עם ישראל והקב"ה, ומיעוטם שירי חידות בתורה לידידי הרבנים, ושירי פולמוס ושעשוע. ככולם חבויים רמזים או מוסר השכל. תורתו של הרב שבזי,

מובאת בספר שכתב 'חמדת ימים', הרב שבזי חיבר גם פירושו הלכתי על הלכות שחיטה לרמב"ם, וספרי סגולות, דוגמת ספר המרגלית. קיים גם תכלאל – כתב יד המיוחס לרבי שלום שבזי וניתן לצפייה באתר הספרייה הלאומית. קברו של הרב שבזי, בעיר תעני, נתקדש גם אצל היהודים וגם אצל התימנים המוסלמים. מספרים שכל הזקוק לישועה ומרפא היה שם פעמיים לכוון העיר תעני. כאשר היה מגיע לקברו, שנמצא בראש הר, היה רואה שני עצים ומעיין. אם היה אדם צדיק, היו נראים לו העצים בעצים. היה שותה ממי המעיין ונרפא. ואם היה רשע, לא יכול היה להתקרב אל הקבר, מכיוון ששני העצים נראו בעיניו כשני נחשים אימתניים.

פעם אחת האימאם של תימן חלה במחלה אנושה. וכל רופאי תימן ומחוצה לה הוזעקו לתעו הבירה לרפאות את האימאם. כל מה שרפאו ונתנו כל מיני תרופות ללא הועיל ולא יכלו לרפאות. כולם התייאשו ואבדה כל תקווה. בבית המלכות דאגו דאגה גדולה לחיי האימאם. והוזיר שלח שליחים לכל קצות המדינה שיתפללו לבריאותו. כל המוסלמים הלכו למסגדיהם להתפלל לשלום האימאם החולה. אך תפלות המוסלמים לא הועילו. והאימאם איבד את חברתו. וחדל מלדבר, היו הכל סבורים עוד כמה דקות ויוציא את נשמתו. ובחצר של האימאם פשט השמועה כי יהודי אחד בשם שבזי, המתגורר בבית קטן וצנוע, הוא מלומד בניסים ועושה נפלאות. תיכף ומיד הביאו את החכם שבזי לבית המלכות אל האימאם החולה. התקרב רבי שלום שבזי וראה כי עוד מעט וימות. הכריז רבי שבזי. האימאם נמצא בדרכו לעולם האמת. אקים אותו לתחייה. אך תמורת זאת אבקש שני דברים: אחד לשבת על נחלת השדה שלידי תענו הבירה אשר קניתי ונמנע ממני להתישב בה. שנית, הבטחה כי האימאם לא יהיה שונא יהודים. מיד כל השרים ענו: אנו חותמים על כך. הבטיחו שרי האימאם. ומכיוון שאנו מסכימים יסכים גם האימאם לכשיבריאו. מה עשה רבי שלום, ירק וקרא תלך המחלה הרעה. ומיד פקח המלך את עיניו העצומות. לא עברו דקות רבות והוא ביקש לאכול ולשתות, ואף רצה לרדת ממיטתו, סיפרו את כל קורותיו בשעת מחלתו. וגם הצביעו על היהודי שעמד לפניו, שעלה על כל הרופאים והמומחים והתפלות של המוסלמים במסגדים, ואך ורק היהודי רפאו. שאל המלך: מיהו, אמרו לו זהו יהודי בעל נס גדול. בוכתו קמת לתחייה. ומכיוון שהצלית. מגיע לו פרס גדול. רמזו השרים לאימאם. אמר להם אני מסכים לכל מה שתחליטו לתת לו. הודיע המלך וירד ממיטתו בריא ושלם. מאז הפך האימאם משונא לידיד היהודים והחכם שבזי היה מתבודד ולומד תורה על נחלתו, זאת היא המושבה "מגרבה" שע"י תענו ובה גם נקבר.

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

נפש יוסף – הרה"ק יוסף ב"ר שלמה מורדוך זצוק"ל זי"ע

"ויאמר משה בנערניו וכן קנינו גלף בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו גלף פי חג ה' לגו" י, ט)

כבר מקשים למה ר' ישמעאל כשהיטה את הנר בליל שבת אמר כשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמינה, והיה די שיעסוק בתורת חטאת בו, ועיין במפרשים. אלא העניין אפשר שלא יחשב ממש כקרבת אלא לפחות מן הקרבת והוא שאמרו כאילו בכף הדמיון באופן שהדבר הוא בספק, והוא שאמר ואנחנו לא נדע מה נעבוד וכו' עד בואנו שמה לעולם הבא ודו"ק

או יאמר באופן אחר וגם מקננו שהם הבנים והבנות ילך עמנו לעולם הבא, דהיינו זכותם שיגן עלינו כי עושה צדקה בכל עת זה הזן בניו ובנותיו הקטנים. לא תישאר פרסה אותיות הפרס, דהיינו השכר של הפרנסה של הבנים לעולם עומד לאדם, בין השכר של הקטנים בין של הגדולים שמישאן סמוך לפרקן ומצילים מן החטא הכל הוא עומד לנו לזכות הבנים והבנות. כי ממנו ניקח לעבוד את ה' אלו קנינו כי ע"י הבנים והבנות אנחנו מקיימים כמה וכמה מצוות, כגון מצוות פריה ורביה ומצוות ברכת המזון בג' וכן כמה מיני מצוות שאין אנחנו עתה בפרטן ודו"ק

סגולה לפרנסה – סיפור סיפורי צדיקים

"ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אתני אשר שמתים בם וידעתם כי אני ה'" (י, ב')

רב המנונא אמר רב מנין שאפילו שיחת תלמידי חכמים צריכה לימוד שנאמר "ועלהו לא יבול" לאור דברי קודשם ולאור הגמרא בסוכה יוצא כי כאשר מספרים סיפור נכנס כוח במילים ובאותיות לעורר את אותו הכוח הרוחני הטמון בסיפור שיפעל על מספר הסיפור ושומעיו על כן כאשר אדם מספר סיפור מצדיק זה מגביר אצלו את האמונה בבורא עולם בחינת ויאמינו בה' ובמשה עבדו כי כל מעשיו ופעולותיו של הצדיק הם רק להגדיל את כבוד ה' בעולם ואם מגיע לאמונה בקב"ה בוודאי שלא יעשה שקר בנפשו ולא ישמור תורתו אלא אדרבא יתחזק ע"י אמונה זו בלימוד התורה ובשמירת המצוות ובוודאי ובוודאי שע"י הנ"ל יזכה שהקב"ה ירעיף עליו את כל ההשפעות הטובות בבריאות פרנסה ונחת מכל יוצאי חלציו ועוד כהנה וכהנה ועיין עוד בזה (חוק לישראל יום שלישי) איזו שמחה גדולה יש בשמים כאשר יהודי מספר מניסים שעשה לו הקב"ה שע"י כך מראה את אמונתו בקב"ה ונראה לי כי זה הרמז בסיפור במוצאי שבת כי יצא לפני שהאדם יוצא לששת ימי המעשה הוא צריך להיזכר כי יש בורא לעולם והוא זה שמנהיג לבירה וגם יקבע לו עיתים לתורה וכו' וע"י כך יזכה שפרנסתו תהיה מצויה לו בשפע ואיך יגיע לכך ע"י סיפור מצדיקים והיות ולבעש"ט יש קשר לדוד המלך נהגו לספר בסעודה רביעית שהיא כנגד דוד המלך מלכא משיחא סיפור מהבעש"ט דייקא ויש בכך עוד טעמים נשגבים וכן כתוב בספרים הקדושים אם אדם רוצה להתחזק באמונה יקרא סיפורי צדיקים כי ע"י כך יזכה לאמונה גם בקב"ה

או יאמר באופן אחר כי מילת מקננו הוא ממש עניין הקרבנות פרים אלים כבשים, אעפ"י שבזמן שלא יש בית מקדש בעוונותינו מכל מקום כבר אמרו רז"ל העוסק בפרשת חטאת כאילו הקריב וכו' וכן כולם. וז"ש גם מקננו שהוא הקרבנות ילך עימנו לעולם הבא, הא תינח בזמן שבית המקדש קיים, לזה אמר לא תשאר פרס"ה אותיות הספר, כלומר בזמן שלא יש בית המקדש לא תשאר הספר בטל, אלא תעסוק בתורת עולה וחטאת, ואז עולה כאילו הקרבת כל הקרבנות כולם. ואמר כי ממנו ניקח לעבוד את ה' אלקינו, דהיינו מן הקרבנות שאינם באים על חטא כגון זבחים ועולות ושלמים ומוספים וגם מן הקרבנות הבאים על חטא כמו חטאת ואשם שבאים לכפר על כל מה שחטאנו באופן כי ע"י הקרבנות מקיימים אנחנו מצוות עשה ולא תעשה.

ואמר ואנחנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד בואנו שמה לעולם הבא, כי הנה ידוע הוא מ"ש חז"ל כי כשאומרים רז"ל כאילו הוא בכף הדמיון ואין איתנו יודע אם נחשב לו להאדם כהקרבת קרבן ממש, כי

מובא בספר סגולות ישראל סגולה לפרנסה וכן נכתב שם "כתב בספר 'באר מים' בשם רב קדוש אחד ז"ל לספר בכל מוצאי שבת קודש איזה עובדא מרבינו הקדוש והטהור משיח ה' מרן הבעל שם טוב זי"ע והוא סגולה גדולה לפרנסה בדוק ומנוסה" עוד ידוע מה שמובא בשם רבי נחמן מברסלב זי"ע שהעולם אומרים סיפורים עוזרים להירדם אך אני אומר שסיפורים עוזרים להתעורר וכוונתו להתעוררות רוחנית לאור האמור כדאי לברר מהו כוחו של הסיפור ובפרט סיפור מצדיקי האמת כשמספרים אותו וזוכים לדברים נפלאים ביותר על כוחו של הסיפור כותב בעל הנועם אלימלך (פרשת בא) "ולמען תספר באזני בנך היות כשהקב"ה ברחמיו עושה נס לישראל פעם אחת ונוקם להם מאויביהם אז נתעוררו הרחמים ומועיל אפילו לעתיד בכל דור כשישראל צריכין להנקם מאיזה שונא העומד עליהם להכבידם בעול שררה או מלך אז הקב"ה עושה נקמה בו כיון שכבר נתעוררו אותן הרחמים בעניין כזה וזהו ולמען תספר וכו' אשר התעללתי במצרים וכשתספרו זאת תעוררו אותם הרחמים וינקם לכם מאויביכם לכל יוכלו להיצר לכם כלל והבן" ועוד מובא בספר 'זאת זכרון' מהחווה מלובלין זי"ע "ולמען תספר פרשנו כי שמעתי מהרב מולאטשוב שיחיה שבאותיות של רפואה יש החיות של רפואה כי כל התורה היא שמותיה יתברך והתורה היא אותיות וכן כיוצא בזה וזה למען תספר וכו' וידעתם ע"י זה נמי כי אני ה' כי יתמשכו ע"י הסיפור בהאותיות שורש של גאולה והצלחה ורכוש ונסים ונפלאות וזה וידעתם כי אני ה'" עכ"ל וידוע כי כל מעשיהם ודבריהם של הצדיקים הם בחינת תורה כמו שמובא במסכת סוכה (כ"א ע"ב) "כי הא דאמר רב אחא בר אדא ואמרי לה אמר רב אחא בר אדא אמר